

GIẢNG VIÊN GIẢNG DẠY LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ - NHỮNG CHIẾN SỸ TIỀN PHONG TRÊN MẶT TRẬN GIÁO DỤC Ý THỨC ĐẤU TRANH, PHẢN BÁC CÁC QUAN ĐIỂM SAI TRÁI, THÙ ĐỊCH TRÊN KHÔNG GIAN MẠNG XÃ HỘI CHO SINH VIÊN

Nguyễn Thị Hải
Trường Đại học Y Hà Nội

Tóm tắt: Công tác giáo dục ý thức đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch trên MXH (mạng xã hội) cho SV (sinh viên) là một vấn đề phức tạp. Bởi, đấu tranh phản bác quan điểm sai trái thù địch trên không gian mạng nhằm bảo vệ nền tảng của Đảng là một trong những nội dung rất quan trọng, để bảo đảm sự lãnh đạo của Đảng đối với Nhà nước và xã hội, nhất là khi bối cảnh trong nước, khu vực và thế giới có rất nhiều biến động như hiện nay. Giáo dục ý thức đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch trên MXH cho sinh viên có vai trò quan trọng cần đi trước và song hành với các hoạt động giáo dục chính trị trong nhà trường. Nội dung giáo dục ý thức đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch trên MXH cho sinh viên nhằm bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, bảo vệ chế độ chính trị là vấn đề mang tính thời sự, đòi hỏi sự tham gia của toàn xã hội nói chung và vai trò quan trọng của đội ngũ giảng viên lý luận chính trị nói riêng.

Từ khóa: Giảng viên; giảng dạy lý luận chính trị; lý luận chính trị.

LECTURERS OF POLITICAL THEORY – PIONEERING FIGHTERS IN EDUCATING STUDENTS’ AWARENESS TO CONFRONT AND COUNTER MISGUIDED AND HOSTILE VIEWS ON SOCIAL MEDIA

Nguyen Thi Hai
Hanoi Medical University

Abstract: Educating students on the awareness of confronting and countering misguided and hostile views on social media is a complex and essential task. Such efforts play a crucial role in protecting the ideological foundation of the Communist Party, ensuring its leadership over the State and society—especially amid current domestic, regional, and global upheavals. This form of education must precede and accompany other political education activities in universities. Teaching students to recognize and oppose false and hostile viewpoints on social media contributes to safeguarding the Party’s ideological foundation and the political system. This issue is highly relevant today and requires the participation of the entire society, with political theory lecturers playing a particularly vital role in leading this effort.

Keywords: lecturer, political theory teaching, political theory.

Nhận bài: 16/04/2025

Phản biện: 15/05/2025

Duyệt đăng: 18/05/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Chủ thể vừa có vai trò tham mưu cho lãnh đạo nhà trường, phối hợp với các đơn vị vừa có nhiệm vụ trực tiếp triển khai thực hiện giáo dục ý thức đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch trên MXH cho SV đại học là: GV (giảng viên) tham gia công tác giảng dạy, nghiên cứu các học phần lý luận chính trị; cán bộ ở các Phòng, Khoa, Ban, đặc biệt là cán bộ các đơn vị quản lý hoạt động học tập, sinh hoạt của SV trong nhà trường như: Phòng Công tác SV và quản lý SV, cán bộ Đoàn thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh và Hội SV, Ban quản lý ký túc xá SV; chủ nhiệm Câu lạc bộ SV, hội nhóm của SV trong trường đại học. Đây là chủ thể có vai trò quan trọng, ở các mức độ và phạm vi tác động khác nhau với hoạt động giáo dục ý thức đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch trên MXH cho SV hiện nay. Trong đó, GV lý luận chính trị từ vị trí, nhiệm vụ của mình có

vai trò quan trọng trong cuộc đấu tranh đó, góp phần làm thất bại âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch, bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng và sự nghiệp đổi mới đất nước nói chung và công tác giảng dạy nói riêng.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Sự cần thiết giáo dục ý thức đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trên không gian mạng cho sinh viên

Giáo dục ý thức đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch trên mạng xã hội cho SV là vấn đề mang tính cấp thiết, có tầm quan trọng rất đặc biệt, nhất là trong tình hình hiện nay. Muốn làm thất bại âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch và giành thắng lợi trong cuộc đấu tranh này, nhất thiết chúng ta phải thực hiện tốt công tác giáo dục, bồi dưỡng, nâng cao ý thức nhận diện các quan điểm sai trái, thù địch. Đồng thời, giáo dục ý thức

về đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch trên mạng xã hội cho SV.

Giáo dục ý thức đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trên mạng xã hội cho SV là quá trình tác động nhằm thay đổi nhận thức, thái độ, tình cảm, niềm tin, động cơ, ý chí, từ đó thay đổi hành vi trong ứng xử phù hợp khi sử dụng MXH, góp phần tạo nên một môi trường MXH lành mạnh. Giáo dục ý thức đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trên mạng xã hội cho sinh viên có mục đích, nội dung, phương pháp, hình thức, phương tiện khác nhau để sao cho quá trình giáo dục ý thức cho sinh viên đạt kết quả cao.

Với SV đại học, việc giáo dục ý thức đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trên mạng xã hội là hoạt động tập trung vào khía cạnh tác động đến mặt ý thức, tư tưởng của SV về sử dụng MXH, góp phần thôi thúc sự rèn luyện ý thức, ý thức chính trị, ý thức sử dụng mạng xã hội trong điều kiện các thế lực thù địch đang không ngừng lợi dụng MXH để chống phá Đảng và Nhà nước, tuyên truyền những thông tin xấu độc trên MXH.

Giáo dục ý thức đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trên mạng xã hội phải là quá trình thường xuyên, qua đó, SV đại học lĩnh hội được tri thức đúng đắn, xây dựng những giá trị chuẩn mực trong ứng xử trên MXH. Giáo dục ý thức đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trên mạng xã hội cho SV là quá trình không ngừng phát huy năng lực tự giáo dục, tự rèn luyện của bản thân người sinh viên. Năng lực tự giáo dục bản thân làm SV tăng cường khả năng tự nghiên cứu, tự kiểm tra, tự giác hoạt động, giúp họ phát triển hoạt động sáng tạo độc lập, phát triển các thói quen lành mạnh phương pháp làm việc độc lập. Đây cũng là yếu tố làm gia tăng tri thức của mỗi SV, làm tăng khả năng vận dụng những tri thức và biến nó thành cái của mình.

Như vậy, giáo dục ý thức đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch trên mạng xã hội cho SV có tầm quan trọng đặc biệt, góp phần bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng, giúp SV củng cố và tăng cường niềm tin khoa học vào chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, giữ vững sự đoàn kết, thống nhất trong Đảng, sự đồng

thuận trong xã hội, niềm tin của lớp trẻ với Đảng, góp phần thực hiện thắng lợi sự nghiệp cách mạng của Đảng. Đồng thời, qua hoạt động giáo dục này, góp phần khẳng định lập trường của Đảng và Nhà nước ta trước những biến động phức tạp trên thế giới và trong nước, từ đó củng cố nhận thức chính trị, giữ vững thế trận lòng dân, đưa sự nghiệp cách mạng tới thắng lợi hoàn toàn. Góp phần ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống và những biểu hiện tự diễn biến, tự chuyển hóa trong nhận thức của SV, tăng cường “sức đề kháng” cho SV trước những âm mưu, thủ đoạn chống phá của các thế lực thù địch trên MXH. Qua hoạt động giáo dục vạch rõ được sự giả dối, bịa đặt, phản cách mạng, phản khoa học của đối tượng, từ đó làm cho SV không tin, không nghe theo các thông tin sai trái, thù địch trên MXH.

2.2. Vai trò của đội ngũ GV lý luận chính trị trong đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trên không gian mạng hiện nay

2.2.1. GV giảng dạy lý luận chính trị là những người giảng dạy kiến thức liên quan đến chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đến đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước

Đây là đội ngũ có vai trò chủ đạo tham gia vào việc giáo dục, tuyên truyền nền tảng tư tưởng, đường lối của Đảng đến SV. Với chức năng giảng dạy, quản lý, giáo dục, đội ngũ GV lý luận chính trị đóng vai trò là lực lượng trung tâm trong tổ chức, hướng dẫn, trang bị cho SV những vấn đề cơ bản và toàn diện về khoa học Mác – Lênin. Đội ngũ GV LLCT trực tiếp trang bị lý luận chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, quan điểm của Đảng để qua đó, xây dựng, bồi dưỡng cho SV thế giới quan, phương pháp luận khoa học, niềm tin cộng sản, lý tưởng, đạo đức cách mạng. Đây là cơ sở khoa học giúp cho SV có năng lực giải quyết những vấn đề chính trị thực tiễn đúng quy luật, quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước, đấu tranh có hiệu quả với âm mưu, thủ đoạn “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch trong quá trình học tập.

2.2.2. GV giảng dạy lý luận chính trị có khả năng phân tích, nhận diện các luận điệu sai trái

thù địch đó, bởi họ được đào tạo, có hiểu biết chuyên sâu về khoa học lý luận chính trị

Từ đó trực tiếp phản bác trên không gian mạng, đồng thời phản ánh đến các cơ quan chức năng để có biện pháp xử lý kịp thời, hiệu quả. Đội ngũ GV lý luận chính trị tích cực tham gia viết bài, bình luận, chia sẻ trên sách, báo, tạp chí và trên không gian mạng, qua đó góp phần giáo dục, tuyên truyền, lan tỏa chủ nghĩa Mác - Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh và những thông tin tích cực, phản bác những luận điệu sai trái, thù địch.

Hiện nay, đa số GV lý luận chính trị sử dụng các phương tiện truyền thông xã hội, như facebook, twitter, zalo, google+... phục vụ nghiên cứu, giảng dạy và các hoạt động giao tiếp xã hội. Với vị trí của người GV ở các nhà trường, họ có số lượng lớn bạn bè, người thân, SV kết bạn và theo dõi đông đảo. Những thông tin, bài viết, chia sẻ, bình luận, thích (like) tham gia đấu tranh hay cảnh báo, phản bác lại các luận điệu sai trái, thù địch ở các tạp chí, báo, tài khoản trên mạng xã hội của họ lập tức được số đông người quan tâm tiếp nhận, theo dõi đọc, bình luận, chia sẻ, trở thành một kênh tuyên truyền, định hướng tư tưởng, hành động tích cực, rộng khắp và hiệu quả cao. Đồng thời, thông qua các hoạt động đấu tranh chống các luận điệu sai trái, thù địch đã góp phần tự bồi dưỡng và tự nâng cao trình độ mọi mặt và khả năng miễn dịch của giảng viên lý luận chính trị.

Quá trình giảng dạy đồng thời là quá trình phân tích, đấu tranh với các luận điệu sai trái, thù địch có liên quan ở từng môn học, từng chuyên đề, qua đó, người học có đủ sức đề kháng, “miễn dịch” với sự xâm nhập của các luận điệu sai trái, thù địch trên không gian mạng. Thực tế cho thấy, nếu GV lý luận chính trị giảng dạy, giáo dục, truyền truyền tốt nội dung của mình đảm nhiệm thì góp phần giúp người học có thái độ chính trị đúng đắn, có ý thức bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Ngược lại, một bộ phận có thể bị các luận điệu sai trái, thù địch tiêm nhiễm nếu không được học hoặc lười học tập lý luận chính trị.

Bản thân mỗi GV lý luận chính trị là những người thật sự gương mẫu về nhận thức, bản lĩnh chính trị, có lòng trung thành và tin tưởng tuyệt đối vào Chủ nghĩa Mác - Lênin, Tư tưởng Hồ Chí Minh, vào thắng lợi của công cuộc đổi mới. Đó là

những người luôn tích cực, chủ động khắc phục khó khăn, đề cao trách nhiệm, tâm huyết với nghề nghiệp; tích cực học tập, rèn luyện nâng cao trình độ mọi mặt, nhất là trình độ, năng lực giảng dạy, nghiên cứu khoa học. Tích cực đấu tranh chống “diễn biến hòa bình” trên lĩnh vực tư tưởng - văn hóa của các thế lực thù địch, góp phần bảo vệ và khẳng định sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân nói riêng, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng nói chung.

2.3. Giải pháp nâng cao vai trò của đội ngũ GV lý luận chính trị trong đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trên không gian mạng hiện nay

2.3.1. Đổi mới phương pháp giảng dạy các môn lý luận chính trị

Khắc phục biểu hiện xơ cứng, sáo mòn trong giảng dạy lý luận chính trị

Để nâng cao hiệu quả giáo dục ý thức đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch cho SV GV cần khắc phục lối giảng dạy xơ cứng, sáo mòn, dập khuôn; đồng thời tránh việc đơn giản hóa nội dung lý luận một cách thô thiển, làm mất tính khoa học và cách mạng của môn học. Mỗi luận điểm đưa ra cần được phân tích khách quan, toàn diện, gắn kết chặt chẽ giữa lý luận và thực tiễn, đảm bảo tính cụ thể và lịch sử.

GV cần không ngừng đổi mới phương pháp, linh hoạt kết hợp giữa thuyết trình, nêu vấn đề, giảng giải, lấy ví dụ, thảo luận nhóm và ứng dụng công nghệ hiện đại. Mục tiêu không chỉ là truyền đạt kiến thức mà còn giúp SV hình thành niềm tin chính trị, biến nhận thức thành hành động, thể hiện qua trách nhiệm công dân và sự chủ động đấu tranh bảo vệ Đảng, Nhà nước trước các âm mưu chống phá. Điều này góp phần khắc phục hạn chế trong dạy học lý luận chính trị mà Chỉ thị 42-CT/TW ngày 24/3/2015 đã nêu rõ.

Đưa công nghệ thông tin vào hỗ trợ đổi mới phương pháp giáo dục theo hướng tích cực

Bên cạnh kiến thức chuyên môn, GV lý luận chính trị cần chủ động thiết kế sáng tạo các hoạt động học tập, trau dồi ngoại ngữ, tin học và ứng dụng công nghệ thông tin vào bài giảng như thiết kế video, khai thác các tình huống thực tiễn để người học vận dụng lý luận vào phân tích, đánh giá các vấn đề kinh tế – chính trị – xã hội.

Hiện nay, phần lớn giảng viên có nền tảng lý luận tốt nhưng còn hạn chế trong phương pháp sư phạm và kỹ năng công nghệ, dẫn đến bài giảng thiếu hấp dẫn, ít gắn với thực tiễn thời sự trong nước và quốc tế. Tình trạng bài giảng khô khan, dài dòng, khó hiểu còn phổ biến, một phần do đặc thù trừu tượng của môn học và quỹ thời gian hạn chế, nhưng nguyên nhân chủ yếu vẫn là phương pháp giảng dạy chậm đổi mới.

Nhiều GV vẫn áp dụng lối truyền đạt một chiều, sử dụng giáo án điện tử hoặc trình chiếu thiếu hiệu quả, khiến người học thụ động và mệt mỏi. Trong khi đó, phương pháp tích cực – với vai trò chủ đạo của người học thông qua thảo luận, tranh luận, nghiên cứu tình huống – giúp phát triển tư duy, kỹ năng vận dụng và năng lực tự học, cần được đẩy mạnh. Việc sử dụng linh hoạt các phương pháp hiện đại không chỉ nâng cao hiệu quả giảng dạy mà còn góp phần chuyển hóa tri thức lý luận thành niềm tin, hành động chính trị của SV trong bối cảnh hiện nay.

Chọn lọc thông tin trong bối cảnh bùng nổ của công nghệ, thông tin trên các trang mạng xã hội của giảng viên và học viên, SV khi giảng dạy, nghiên cứu, học tập các môn lý luận chính trị

Đối với GV, trong quá trình giảng dạy việc thường xuyên thu thập các nguồn tài liệu về các sự kiện đang diễn ra trên mọi lĩnh vực ở trong nước cũng như quốc tế là điều cần thiết, làm cho bài giảng phong phú và người học thấy tính thực tiễn của các môn lý luận chính trị. Tuy nhiên, việc lựa chọn các thông tin, sự kiện cũng cần được tính toán, phân tích để thông tin vừa mang tính thời sự, chính xác nhưng cũng không hời hợt, manh mún và không sát thực với lý luận đang cần chứng minh. Bởi nếu không bài giảng sẽ không những không nâng cao được tính thực tiễn mà có thể lý luận còn bị tầm thường hóa, không đảm bảo sự thống nhất giữa tính khoa học và tính tư tưởng. Bên cạnh đó, GV cần vận dụng nội dung các văn kiện, nghị quyết của đảng vào bài giảng vì đây là nguồn tài liệu chính thống và đáng tin cậy.

Đối với SV việc sử dụng công nghệ là một thế mạnh. Họ bình luận, chia sẻ, kết nối với nhiều đối tượng, với các mục đích khác nhau. Tuy nhiên, một số SV tỏ ra bàng quan với những vấn đề chính trị - xã hội của đất nước, họ chưa nhận thức đúng,

thiếu tích cực, tự giác trong bồi dưỡng kỹ năng đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng, phản bác các quan điểm sai trái, thù địch. Thêm vào đó, một nhóm nhỏ SV thích nổi tiếng, thích được mọi người chú ý, đôi khi đưa các thông tin tiêu cực sai trái. Có thể do chưa nhận thức được đầy đủ vì thiếu bản lĩnh chính trị, lập trường tư tưởng đang trong quá trình hoàn thiện, thích khám phá cái mới.

2.3.2. Thường xuyên cập nhật quan điểm của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước và bám sát thực tiễn các vấn đề chính trị - xã hội

Để giáo dục hiệu quả ý thức đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch trên mạng xã hội, cần thường xuyên cập nhật các quan điểm, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, đồng thời gắn với các vấn đề thực tiễn chính trị - xã hội. GV lý luận chính trị phải chủ động cập nhật thông tin thời sự, am hiểu sâu sắc tình hình thực tiễn để tích hợp vào giảng dạy, giúp SV nhận diện rõ bản chất các luận điệu xuyên tạc.

Nội dung giáo dục cần hướng tới làm rõ vai trò của chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và chính sách của Đảng, nhất là ở những lĩnh vực nhạy cảm như dân chủ, nhân quyền, tôn giáo, dân tộc... Nhà trường cần tạo điều kiện để GV tham gia thực tế, học tập, bồi dưỡng chuyên môn và khai thác thông tin chính thống, từ đó nâng cao tính thời sự, thực tiễn trong giảng dạy và giáo dục chính trị cho SV.

2.3.3. Phát huy vai trò của GV giảng dạy lý luận chính trị bảo vệ, giữ vững và phát triển nền tảng tư tưởng của Đảng

GV giảng dạy lý luận chính trị có khả năng phân tích, nhận diện các luận điệu sai trái thù địch đó, bởi họ được đào tạo, có hiểu biết chuyên sâu về khoa học lý luận chính trị. Từ đó trực tiếp phản bác trên không gian mạng, đồng thời phản ánh đến các cơ quan chức năng để có biện pháp xử lý kịp thời, hiệu quả. Đội ngũ giảng viên lý luận chính trị tích cực tham gia viết bài, bình luận, chia sẻ trên sách, báo, tạp chí và trên không gian mạng, qua đó góp phần giáo dục, tuyên truyền, lan tỏa chủ nghĩa Mác - Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh và những thông tin tích cực, phản bác những luận điệu sai trái, thù địch.

Bản thân mỗi GV lý luận chính trị cần thật sự

gương mẫu về nhận thức, bản lĩnh chính trị, có lòng trung thành và tin tưởng tuyệt đối vào Chủ nghĩa Mác - Lênin, Tư tưởng Hồ Chí Minh, vào thắng lợi của công cuộc đổi mới; luôn tích cực, chủ động khắc phục khó khăn, đề cao trách nhiệm, tâm huyết với nghề nghiệp; tích cực học tập, rèn luyện nâng cao trình độ mọi mặt, nhất là trình độ, năng lực giảng dạy, nghiên cứu khoa học. Tích cực đấu tranh chống “diễn biến hòa bình” trên lĩnh vực tư tưởng - văn hóa của các thế lực thù địch, góp phần bảo vệ và khẳng định sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân nói riêng, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng nói chung.

III. KẾT LUẬN

Quan điểm sai trái, thù địch làm suy giảm đạo

đức, lối sống của người dân, đặc biệt là thế hệ trẻ. Sự bùng nổ thông tin xấu độc trên MXH làm hoen ố nhân cách, đạo đức cá nhân, làm cho văn hóa cộng đồng, dân tộc suy giảm. Việc đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trên MXH là việc cấp bách, là quá trình liên tục, thường xuyên trong công tác giáo dục tư tưởng chính trị cho SV. Đó là việc làm cần thiết của mỗi người dân yêu nước, thể hiện trách nhiệm của cá nhân với xã hội, trách nhiệm của cá nhân với chính bản thân mỗi người, mỗi cơ thể “sạch” là một tế bào mạnh khỏe của xã hội phồn vinh. Trong đó, giảng viên giảng dạy lý luận chính trị là những chiến sỹ tiên phong trên mặt trận giáo dục ý thức đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch trên mạng xã hội cho sinh viên.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Chính trị (2016), Chỉ thị 05-CT/TW “Về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, phong cách, đạo đức Hồ Chí Minh”.
2. Bộ Chính trị (2018), Nghị quyết số 35-NQ/TW “Về tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới”.
3. Ban Tuyên truyền Trung ương Đảng cộng sản Trung Quốc “13 bài giảng tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới Tập Cận Bình”, Nxb Học tập, 2018.